

KÖZVÉLEMÉNY

HÉTFŐI UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, havonként 25 krajczár.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ROSTKOWICZ ARTHUR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Hozvátth Mihály-utca 7. sz

Hirdetések árszabály szerint.

Felsült vadászok.

Hogy az ujság mennyit képes használni a közérdeknek, mutatja az a meglepő eredmény is, mely Szeged város vadászati területeinek a hasznosítása alkalmával történt. A mi lapunk ugyanis leleplezte a szegedi vadászegylet azon törekvését, hogy a vadászterületek potom áron kerüljenek birtokába.

Az egylet igazgatója ugyanis az idén is azon mesterkedett, hogy lehetőleg olcsón szerezhessék meg a vadászterületeket. Ezért az igazgató indítványára elhatározták, hogy egyleti tag nem árverezhet a vadászterületekre. Ha akad mégis oly vakmerő, aki megtenné, azt kizárják az egyletből.

Kétségtelenül érdeke az egyletnek, hogy mentül olcsóbban jusson a bérlethez. Igen ám, de a vadászegyleten kívül Szeged városának pedig az az érdeke, hogy mentül több bért kapjon. Midőn tehát ez a vadászegylet nyíltan eltöltötte a tagjait az árveréstől, a saját érdekében ugyan, de Szeged város megkárósítására törekedett.

Itt van tehát a kérdés súlypontja. A vadászegylet elnöke Bokor Pál gazdasági tanácsos; ő elnökölt azon a gyűlésen is, a mikor a város érdeke ellenére indítványozták, hogy a vadászterületek bérbeadásakor egyleti tagok ne árverezhessenek. Endrényi Lajos igazgató köztörvényhatósági bizottsági tag. Az egylet tagjai közt is van még több városi tisztviselő és köztörvényhatósági bizottsági tag. Bámulatós dolog igazán, hogy nekik a város érdeke nem jutott az eszükbe se.

Talán kótyavetyén a vadászegylet nyerte volna meg újra a területeket, ha Örlösy Gyula vasuti tisztviselőt sikerül lekenyerezni. Az árverés előtt megígérték neki, hogy fölveszik az egyleti tagok közé, ha nem árverez. Ez azonban nem sikerült. Így esett meg aztán, hogy ugyanazon vadászterületekért, amelyekért eddig 1282 korona bért kapott a város, a ránk következő hat évben 3575 koronát fog kapni. Az évi bérkülönbözöt tehát 2293 korona, ami hat év alatt 13.778 korona, tehát nem is csekély összeg. Ennyi hasznót hajtott a mi cikkecskénk Szeged városának.

Hogy még szembezőköbb legyen ez az eredmény, belebocsátkozunk a részletekbe is. Eddig a tápéi rétért 270 korona évi bért fizetett Endrényi Lajos, illetve a szegedi vadászegylet. Ez a vadús terület évi 960 korona bérért Örlösy Gyula és Pázmán János bérléte lett. Tehát a régi bérösszegnek a háromszorosát meghaladja a mostani eredmény.

Eddig a bodomi rét alsó feléért Brauswetter Ottó 230, a felső részéért 282 koronát fizetett. Most az előbbi után

590, az utóbbi után 600 korona lett a bérösszeg, de a mostani eredmény a régi kétszeresét is meghaladja. A rókusi fekete-földekért eddig Endrényi Lajos, illetve a szegedi vadászegylet 340 koronát fizetett, míg most 1005 koronáért jutott birtokába.

Hatalmasan fölverték a csöngölei vadászterület árát is. Tudvalevőleg ezt a területet a főispán és udvara birta eddig potom 160 koronáért. A főispáni tarsaság nevében Weiner Miksa jelent meg, aki az árverésen is igyekezett a kellemetlen versenytársat lebeszélni.

— Csak nem fog a méltóságos ur ellen árverezni? — mondta a főispán vadászczimborája.

De a versenytársat nem lehetett elriasztani, úgy hogy 400 koronáig kellett verni a csöngölei vadászterület árát.

Ezzel azonban nincs még vége a dolognak. A felsült vadászok boszúért lihegnek. Ki akarják vinni, hogy a tápéi rétet vadtenyésztés céljaira tartsa fenn a város. Hogy ez hamarabb nem jutott eszükbe? Lehet azonban, hogy utóajánlatot fognak benyújtani. Annak azonban éppen ezen esetből kifolyólag nem szabad helyt adni, mert éppen e nyílt és becsületes versenynek köszönheti e szép eredményt a város, a melynek jól föl-fogott érdeke, hogy máskor is hasznát lássa a szabad versenynek, amelynek komolyságát veszélyeztetné az esetleges utóajánlat elfogadása.

Ajánljuk e pár sor irásunkat a lelkiismeretes és a város érdekét szívükön viselő köztörvényhatósági tagok figyelmébe.

Sajtópöreink.

Az őszinte szókimondást tüzte ki a „Független Közvélemény“ szerkesztősége maga elé, amidőn megindította a harcot az elfekélyesedett közélet, a megromlott közszellem ellen.

Szavunkat beváltottuk. Nem hallgattunk el semmi bünt, vagy visszaélést, amely tudomásunkra jutott. A nép jogait igyekeztünk megvédelmezni a hatalmasokkal szemben, akik gögös felfuvalkodottsággal gázoltak keresztül rajta.

Még azok is tisztelettel és elösmeréssel nyilatkoznak ezen bátor küzdelmünkről, akik lapunk heves támadásait, bátor szókimondását nem mindenben helyeslik, de érzik, tudják, hogy az igazság a mi részünkön van.

Ezt nem sokára bizonyítani is fogjuk, úgy a törvényszék, mint az esküdtszék előtt. A legnagyobb nyilvánosság lesz a bizonyosság reá, hogy mi az igazat irtuk mindig.

Egész sereg sajtópör van lapunk ellen folyamatban. Tizenhat, de számuk előreláthatólag még növekedni fog, mert hiszen még se a tanfelügyelő, se a horgosi orvos, stb. nem indították meg a pert végtelen sajnálatunkra.

Ugy is tetszik előttünk, hogy ez a tömeges sajtópörindítás csak a látszat, a külszin védelme, mert hiszen az illetők maguk tudják legjobban, hogy kudarcot fognak vallani a független polgárbíróság előtt. Hiszen ők tudják, hogy mi minden állításunkat bizonyítani fogjuk.

Igen érdekes tapasztalatokat szerezhet e sajtóperekéből az ember. Talán mondanunk sem kell, hogy rágalmazással és becsületsértéssel vádolnak bennünket.

Legelső és legrégebb sajtópereünk az, a melyet a képviselőház indított ellenünk. Idestova két esztendeje már ennek. Kijelentettük, hogy bizonyítani akarunk, amit nem tagadhat meg a bíróság. A tanuinkat is bejelentettük, de azért még most sincs benne kitűzve a végtárgyalás. Ugy látszik, nem valami sürgős a dolog, vagy pedig elaludt az ügy. Mire való volt hát a nagy hűhó? Mért volt a sok kihallgatás, idézés, stb.

Itt van a szegedi rendőrség sajtópöre, amelyet a közgyűlés utasítására indítottak. Lapunk felelős szerkesztőjét megidézte előbb a polgármesteri hivatal, hogy adatait szolgáltatassa a fegyelmi hatóság rendelkezésére. Ez részben meg is történt. A főkapitány fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, míg két rendőr ellen följelentés alapján indítottak vizsgálatot. Persze, azért nem adtuk át összes adatainkat, mert hát bizony az az öngyilkossággal lett volna határos. A javát a végtárgyalásra tartogatjuk. A keservese csak ezután jön.

Sajtópert indított ellenünk a 72. számú rendőr is. Ugyan miért? Hogy elégtételt kapjon? Dehogy, hiszen hivatalos adatok alapján közöltük a dolgot. Nevetséges tehát a dolog, a mi részünkről pedig csupán fölösleges időfecsérlés.

Igy vagyunk a többivel is. Ezek a jó urak azt képzelik, hogy e tömeges sajtóperekkel elérhetik azt, hogy mi hallgassunk? Nem oda Buda. Bennünket nem lehet elrettenteni. Nekünk célunk és törekvésünk van és hogy azt elérjük, néhány sajtópörrel nem lehet bennünket feltartóztatni. Ez éppen oly dőre képzelődés, mintha bizony a gyorsvonat kisiklana, ha néhány kavicsot raknának a sínekre. A vonat nem fog kisiklani, még csak meg sem áll, hanem egyszerűen összemorzsolja a kavicsokat. Ez a sors vár azokra is, akik a látszat védelmére kelnek. A könyörtelen valóság össze fogja őket morzsolni. Sajnálni nem fogja őket senki, mert sorsukat megérdemelték.

Algyői levél.

Szédületes gyorsasággal növeszti a szegény algyevi polgárság amugy is súlyos terheit az a gazdálkodási rendszer, amely Herczeg Gáspár bíró és Kabók István pénztáros uralma alatt honosodott meg adóval túlon túl terhelt községünkben.

Egyik csapást követi a másik. Nem elég, hogy a nagyfa bérletével lelketlenül becsapták úgy az algyői, mint a tápéi népet, szavazókat és nem szavazókat, a bíró még ma sem számolt el a „szunyogos“ bérletgazdaságnak, amelyben a félközség érdekelt.

Persze, a mi együgyű néptünk csak sopánkodni tud, de az útját-módját nem tudja annak, hol keresse a jogát, kihez forduljon, ha baja van. Minden reménye most már dr. Kelemen Bélában van, aki nem is fog megfelejtkezni a mi szegény, kiszípolozott községünk elárvult népéről.

Hogy fogalma legyen az elfogulatlan szemlélőnek, a pótdadók három évi százalékat mutatom föl bizonyítékául annak, hogy mily könnyelmű a községi gazdálkodás nálunk. A múlt, 1901. évben 24 százalék volt a pótdadók, az idén fölemelkedett hatvan százalékra, míg a jövő évre, 1903-ra már 96 százalék lesz.

Józan észszerű gazdálkodás mellett lehetséges-e ez? Ellenőrzik-e a főszolgabírósnál, a megyénél az ilyesmit? Számot vetnek-e a nép adózási képességével? Tekintettel vannak-e

a köznép sanyaru viszonyaira? Gondolnak-e arra, hogy az adóprést a végletekig szorítani nem lehet?

Eddig is alig tudtuk fizetni az adónkat. A hátralékainkat csak a legvégső kényszer után szurkoltuk-le. A szegény nép a betevő falatjáról volt kénytelen lemondani, hogy a közterheit leróhassa. Mi lesz ezután? Hiszen ha az adó így fokozódik, akkor az adóprést már nem verejtékünk és könyünket fogja kisajtolni, hanem a vérünket.

Az iskoláink államosításával elviselhetetlen terhet zudítottak a nyakunkba. Ha ezt előre tudtuk volna! De most már késő. Az új állami iskola építésével, amely házi kezelés alatt létesült, tízezer koronát meghaladó többletkiadás szakadt nyakunkba. Ki fizeti meg ezt? Az építő és ellenőrzésre hivatott közegek? Nem. A község népe.

Hogy mily törvénytelen és erőszakos módon sajtolták ki a nép erejét, mutatja a legutóbbi eset. Az előjáróság az állami iskola építéséből kifolyólag pótlólag *ujabb 40 százalék pótdótot vetett ki reánk*. Ezzel együtt pedig az idejű pótdótonk 104 százalékra emelkedett. Az adókönyvecskébe utólag írják be ezen összeget, amelyet 8 nap alatt akarnának behajtani, ha ugyan lehetne. De nem lehet, mert a nép már teljesen kimerült. Mindez az előjáróság könnyelmű gazdálkodásának következménye.

Ezért felelőségre kell vonni őket. Herglőz István főszolgabíró annak idején rövidesen elbánt Dózsa Károly jegyzővel, aki pedig az egész község lakosságával szemben ily hallatlan igazságtalanságot sohasem mert volna elkövetni. Itt az ideje, kérje számon a bírót és a közpénztáros sáfárkodásait is. Ne várja be, míg képviselőnk utján az ország színe elé vigyik jogos panaszainkat és sérelmeinket, mert akkor az ő feje is megfájdul tőle.

Ujdonságok.

— **Függetlenségi köralakulások.** A tápéi kerület minden községében megindult már a mozgalom függetlenségi kör alapítása iránt. Vasárnap a horgosi függetlenségi kör alakult meg, míg Tápén csütörtökön fog megalakulni. A dorosmai tanya-központon pedig a jövő vasárnap tart értekezletet a polgárság.

— **Képviselői látogatás.** A tápéi kerület függetlenségi és 48-as Kossuth-párti képviselője, dr. Kelemen Béla a képviselőház karácsonyi szünetét itthon tölti és ezen alkalmat fölhasználja arra, hogy látogatást tegyen a kerület községeiben. A népszerű képviselő látogatását nagy lelkesedéssel várják a kerület községeiben. Kelemen Béla az állami költségvetés általános tárgyalásakor, azonkívül a belügyi, közoktatásügyi tárcza tárgyalásakor fog felszólalni a képviselőházban.

— **Szerkesztőnk gyászja.** Az a kedves öreg ur, az egész város köztisztületben álló Hadassy bácsija, nincs többé. Elköltözött ő is oda, ahol a feltámadást várják a szabadságharcz félistenei. Hadassy Manó végigküzdötte a szabadságharcot, mint honvédfőhadnagy. Több csatában vett részt, különösen a fölkelő rákok elleni csatározásokban tüntette ki magát. A szenttamási sáncok ostrománál több szuronysebet is kapott. El is fogták egyszer, de a kivégzés előtti éjjel sikerült megszöknie. Az őrzetére rendelt rákok ugyanis lerészegedtek és mikor az egyik betámolygott hozzá, a saját handszárával leszurta és a fegyverrel tört magának utat az előőrsök vonalán egészen a zajló Tiszáig, a melyen jégtábláról jégtáblára ugorva keresztül is jutott. A szabadságharcz után sok évig bujdosott, később a Dunagőzhajózási társaság tisztviselője lett Szegeden. Itt is telepedett le, amikor nyugalomba vonult. Az egész alsóváros tisztellete és szeretete környékezte a szikár, ölestermetű öreg honvédtisztet, akinek egészségét a hirtelen hidegre fordult idő ásta alá. Tüdőgyulladást kapott és a betegség rohamosan végzett vele. December 14-én hunyta le szemét 89. évében az örök álomra. Temetésén megjelent a Dunagőzhajózási társaság tisztikara, a negyvennyolcas honvédtársak, számos rokon és jó barát. Az elhunyt szabadság-

hős lelkiüdvéért a szent mise áldozatot az alsóvárosi Mátyás-egyházban mutatta be a család. A boldogultban lapunk felelős szerkesztője nagyatyját gyászolja.

— **Uj vadásztársaság alakulása.** Szegeden a vadászat nemes sportjának emelése céljából új vadásztársaság van alakulóban. A társaság tagjai lesznek Balló Endre csendőrfőhadnagy, Bokor Mihály, Ganié Arnold, Csonka János, Jenőfy Sándor, Ruzicska János, Örlősy Gyula, Topits Gyula vasuti hivatalnokok, dr. Kókay István ügyvéd, Szívós Gyula vasuti ellenőr, Pázmán János nagyiparos, Rieger Gyula és még számosan. Az új vadásztársaság megalakulása annál is inkább kívánatos, mert a szegedi vadászegylet több kifogástalan ur ember fölvelését visszautasította, illetve jelentkezését tudomásul se vette.

— **Kidobott ezrek.** A mi lapunk kezdeményezésére dr. Kormányos Benő köztörvényhatósági bizottsági tag szóvá tette a városi közgyűlésen a két katonazenekarok adott segélyeket. Az egész monarchiában nincs város, a mely a katonazenekarokat a keserves közadókól oly bőkezűen segílyezné, mint Szeged városa, — mégis leszavazták a Kormányos Benő indítványát. Ez pedig hallatlan igazságtalanság. Hát nem eleget fizet a polgárság hadsereg fentartására évenként, még a katonazenekarokat is közpénzből segílyezték? Hiszen a katonazenekarok amugy is jogosulatlan versenyt támasztanak az adót fizető polgári zenészekkel szemben, akik a mostani keserves viszonyok közt a mindennapi kenyérre valót is alig tudják megkeresni. Hát a hatóság ezen egyenlőtlen versenyben még a közpénzből is támogatja adózó polgárai érdeke ellenére az amugy is kellemetlen vetélytársakat, akik csak a morzsát hagyják meg nekik? Hát nem eleget keresnek a katonazenekarok, még a polgári hatóság anyagilag is segítse? Hát mire való akkor a katonai kincstár? A térzenét mindenütt ingyen kapja a község. Ez az egyetlen vizontszolgálat, amit a katonaságra költött milliókért kapunk. De ebben sincs köszönet, mert a katonazenekarok idegen, nagyrészt csak német darabokat játszanak, amelyek megrontják a magyar ember hallását és a nemzeti dalköltészethez való érzékét. Hát ezért fizessen évenként ezeket a város? Ha ez nem hiába kidobott pénz, akkor megszűnt ebben a városban a közérdek önzetlen szolgálata végképpen. Akkor ne merjen beszélni többet senki a közgyűlésen takarékoságról, mert ez a legkönyveműbb pénzfecserlés. Ha nem a város, hanem más gazdálkodna így, rég gondnokság alá helyezték volna.

— **Az alaptalan vádaskodás.** Azon üldözés, melyet lapunk ellen indítottak, nem csupán a sajtóperekre szorítkozik, mert ádáz gyűlölettel fordulnak felelős szerkesztőnk, Rostkovicz Arthur ellen is. Szombaton délelőtt a szegedi büntető járásbíró előtt folyt le azon rágalmozási per, melyet Karcsai (Knauf) Aladár dorosmai patikáros indított ellene. A vád az volt, hogy a dorosmai függetlenségi kör alakulásakor Rostkovicz Arthur beszédében azt mondotta volna róla, hogy „egy embernek orvosság helyett mérget adott, de az nem vette be, mert ifju Czékus Ferencz megakadályozta.“ A megidézett tanuk, Rácz Márk, Fábíán Péter, Sziládi József, Jenei Miklós és ifju Czékus Ferencz dorosmai lakosok kihallgatásával kitünt a vád teljes alaptalansága. A magánvádoló ügyvédje, dr. Balssa Ármin újabb tanuk és bizonyítékok beszerzésére nyolcz napi haladékot kért, de a járásbíró elutasította és Rostkovicz Arthurt a vád és következményei alól fölmentette. A magánvádoló ügyvédje főlebezést jelentett be, aminek azonban nem lesz foganatja, mert a hamis tanuskodásra a jelen volt kétszáznál több tisztességes polgár közül senki sem fog vállalkozni. A hamis vádaskodásért azonban Karcsai (Knauf) Aladár patikárius ellen Rostkovicz Arthur annak idején megteszi a megtorló lépéseket.

— **Ki lesz horgosi jegyző.** Mint lapunkat Horgosról értesíti tudósítónk, a jegyzői állásra Fodor Miklós adónyilvántartónak van a legtöbb kilátása, aki mellett az egész község népe állást foglal.

— **Gyékényszövetkezet Tápén.** A tápéi híres gyékény nagyban való gyártására, mint értesülünk, szövetkezet van alakulóban. A szövetkezet úgy a nyers anyag beszerzésére, mint a kész ipari termék piaci elhelyezésére fog alakulni, hogy a község lakossága megszabaduljon a közvetítés gondjaitól és költségeitől. A szövetkezet működésétől Tápé gyékényiparának állandó fellendülését várhatni. Az alakuló szövetkezet a földmívelési és kereskedelmi kormányhoz fog folyamodni államsegélyért.

— **Panasz a dorosmai telefonra.** Nemrég a dorosmai posta nyomorúságaira hívtuk föl a postafőnökség figyelmét, most pedig a telefon miatt kapunk panaszt. Panaszoznak ugyanis, hogy fél, sőt háromnegyed óráig is megvárják a Szegeddel beszélni akarókat, úgy, hogy mire a bekapcsolás megtörténne, akkorra az illetőnek már elment kedve a beszélgetéstől, vagy pedig begyalogolt Szegedre. Ez azonban nem egy-két ember panasza csupán, ez általános. Fölvívjuk e nyomorúságos állapotokra ismételten a szegedi postafőnökség figyelmét, s ha a bajokon rövidesen segítve nem lesz, a panaszosok a keresk. miniszternél keresnek orvoslást. A dorosmai postahivatalnál uralkodó állapotok már teljesen tűrhetetlenek is, s igazán helye volna már a szigorú és erélyes vizsgálatnak. A leghelyesebb volna azonban, ha rendes postahivatalt állítanának föl Dorosmán, ahol 18.000 főnyi lakosság van, — mert a mostani postamesternő nem képes úgy ellátni kötelességét, mint a tanfolyamot végzett és szakképzett hivatalnok.

— **Csendélet a Rigó-utcában.** A Rigó-utca dolgoival sokat foglalkozott már a sajtó, a rendőrség, a bíróság, a tanács, sőt a közgyűlés is, de azért maradt minden a régiiben. Az ott lakó polgárság anyagi és erkölcsi romlásával az ördög sem törődik. Ez a lelketlen nembánomság indította arra az utca lakosságát, hogy panaszával a siketséggel megvert helyi hatóság elkerülésével egyenesen a belügyi kormányhoz forduljon jogorvoslatért. Egyszer már történt ilyesmi. Az árviz-utca lakosai fordultak a belügyi kormányhoz panaszukkal és ott kedvezően intézték is azt el. A panaszos fölterjesztés igazán alapos lesz, mert mellékelve az utca helyszínrajza a házak és az örömtanyák feltüntetésével. A panaszos íráshoz fényképfölvételeket csatolnak, amelyek az utca erkölcsére vetnek élénk világot. A fényképek aláírásaiból következtetni lehet az utca erkölcsére is. Csak néhány címet sorolunk föl. „Rendőrok távcsása hajnalban az örömtanyáról.“ A fénykép igazán sikerült. „Huszártisztek lovaglása a gyalogjárón.“ „Az örömlányok a kis kapuban.“ Pörpatvar a rigó utcában.“ „Az elakadt szekér.“ „Csata után.“ Ez is pompás fölvétel. Az örömtanya bevert ablakain a fizet szerelem tünderei kaudikálnak ki az utcára, ahol kíváncsi népcsoport előtt Bende Antal rókusí rbiztos daliás alakja látható . . . Ezeket a sikerült fényképfölvételeket csatolni fogják a panaszos rigó-utcai lakosok a belügyi kormányhoz intézendő írásukhoz. A főkapitány nem fog örülni annak a leiratnak, amelyhez e képes ábrázolatok fogják csatolni.

— **Bábuöltöztetés** címen gyermekjáték sorozatot készített a „Budapesti Nőruhapiar Szövetkezet“, amely báró Dániel Ernőné elnöklété alatt dicséretreméltó buzgósággal és eredményekkel igyekszik a maga elé tűzött célt elérni. Még csak két hónapja, hogy a VIII. kerületben a Futó u. 7. sz. iparlelepen női confection-műhelyt és női leányoknak gyakorló tannemhelyt nyitott, már is újabb tanujelét adja életrevalóságának a gyermekjáték-műhely felállításával. A szövetkezet a női munkakört minden irányban tágitandó, tekintettel arra, hogy karácsony táján néhány millió korona értékű bábút és báburuhát hoznak be Magyarországra, a szövetkezet a gyermekjátékostály nyitásával a nyárban mutatkozó munkahiányt óhajtja ellensúlyozni azzal, hogy a nők munkásságát, olyan dolgok előállításával foglalkoztatja, amiert az ország bábu dolgokban külföldnek igen nagy adót fizet. Az ez idejű karácsonyi ujdonsága a „Bábuöltöztetés“ oly játékszert kíván a leányoknak a kezébe adni, mint a milyent a Richter-féle köépitőszekrény a fiúknak szolgál, s a melyet évről-évre bővíteni és

komplikálni lehet. Az ezen a címen megjelent kis füzet a 6-14 éves leánykák fejlődő gondolkodásához alkalmas különféle báburuhák természetes nagyságu szabás rajzait hozza, értelmes utasításokkal a megfelelő ruhadarabok készítésére. Ha ezeket az utasításokat a mamák elolvassák s rádlízóval a már kész szabásmintát papírlapra átnyomják s a kiollózott papírlapot a megfelelő szövetre tűzdelik, a kis leányka kezébe adott tú csakhamar nyomon van s egy kis türelemmel a kedvenc tudatlansága le van győzve s a gyermekeleányok, a nők legszebb erényei: a gondosság, izlés és kezűgyesség iránt való előszeretettel eltántoríthatatlan tulajdonsaivá lettek. A füzet egyrészt, ha játékszerű is szolgál, a leánykákot így az életre készít elő. Kapható minden könyv-, papír- és játékkereskedésben és az azt előállító „Női Ruhaipar Szövetkezet”-ben Budapesten, VIII. Futó-utca 7.

Vadászat a város ellen.

Országos botrány fog keletkezni abból az ügyből, amelyről lapunk vezércikkében külön is megemlékeztünk. Most kezd csak fejlődni a dolog.

Tudvalevőleg a tápéi rét bérletére Örlösy Gyula vasuti leszámítoló hivatalnok és Pázmán János nagyiparos nyújtották be a legkedvezőbb ajánlatot. A négyezer holdas vadászterületért 980 korona haszonbért ígértek. Ez tisztességes ajánlat.

Mégis mi történt? A városi tanács nem fogadta el ajánlatukat, hanem a kevesebbet ígérő dr. Gajári Bélának adta oda a vadászterületet, a kinek a háta mögött a szegedi vadászegylet áll, amelynek elnöke Bokor Pál gazdasági tanácsos, akinek elnöklete alatt tartották meg az árlejtést, amely azért végződött ez egyszer oly kellemesen meglepő jó eredménnyel a városra nézve, mert a mi előző cikkünk sorompót nyitottak a szabad versenynek.

Lám, lám, hogy felszökött egyszerre a szegedi vadászterületek értéke, mihelyt nem sikerült az egyik árverező, Örlösy Gyula lekenyerezése!

De térjünk a dologra, amelynek a háttérben lappang a vadászok érdeke, szemben a városéval. Ezek a jámbor stüszszük csúnyán felsültek ez egyszer. A vadászat a város érdeke ellen — nem sikerült.

Ha közelebbről vizsgáljuk a dolgot, ez nem is vadászat, hanem lesipuskázás — és hiába érzékenykednek a fölsült stüszszük, férfias nyíltsággal ki kell jelentenünk, hogy nem tartjuk megengedhetőnek azon eljárást, amelyet elkövettek.

De ha hibáztatni lehet valakit, úgy az leginkább a város tanácsát illeti, amely a helyett, hogy köszönetet szavazott volna Örlösy Gyulának, akinek a nem remélt eredményt köszönheti, az ő legkedvezőbb ajánlatát a legotrombább módon visszautasította.

Ezen visszautasítás indoklását Bokor Pál gazdasági tanácsos terjesztette a tanácsülés elé, tehát minden felelősség őt terheli is érte.

Kénytelenek vagyunk foglalkozni az ő szereplésével ebben a kérdésben, lévén ő nemcsak a város gazdasági tanácsosa, hanem a szegedi vadászegylet elnöke is. Ez a két állás nem összeférhetetlen, de menten azzá vált, midőn a város érdekei homlokegyenest ellenkeznek, sőt szembe kerülnek a vadászegylet, a stüszszük-czimboraság érdekeivel.

Ez az összeférhetetlenség pedig már hónapokkal ezelőtt megtörtént. Mi rá is mutattunk nyíltan. Még a vak is látta az érdekösszeütközést, csak éppen Bokor Pál nem, pedig olyan előkelő és fontos állásban, melyet ő a városnál betölt, feltétlenül szükség volna annyi tapintatra és érzékenységre, hogy ezt észrevegye és amint a városnak általa képviselt és reá bízott érdekei szembe kerülnek az elnöklete alatt működő vadászegylet érdekeivel, akkor vagy a városnál viselt állásáról, vagy pedig a vadászegylet elnökségéről mondjon le.

Az erkölcsi összeférhetetlenség legelemibb feltétele ez volna. De mit tehetünk mi arról, hogy ez az érzékenység, a közéleti szemérem annyira kihalt az emberekből Szegeden. A közszellem rothadásának újabb bizonyítéka ez.

De folytassuk csak a dolgot. A szegedi vadásztársaság elhatározza, hogy a város érdekeinek megsértésével nem engedi tagjait árverezni. Ezen a gyűlésen Endrényi Lajos, a városi képviselő, az egyik napilap kiadója és társtulajdonosa, az indítványozó, Bokor Pál gazdasági tanácsos pedig az elnök. Tehát ők ketten a

legjobban tudták, hogy a vadászegylet állásfoglalása a város megkárosítását célozza.

Mit tett ezután Bokor Pál, a gazdasági tanácsos? A felszabaduló vadászterületekre a város közönsége nevében árlejtést hirdetett, azt közzétette a napilapokban, ami tetemes költségekbe került a városnak.

Micsoda kételkedés! Bokor Pál, a vadászegylet elnöke a város érdekei ellen szövetséget létesít, míg ugyanaz a Bokor Pál, mint a város érdekeinek az öre, gazdasági tanácsosa, árlejtést hirdet a külszin, a látszat kedvéért, vagy hogy a czopf, a forma betartassék.

Megtartják ezután az árlejtést ugyancsak Bokor Pál elnöklete alatt. Ott vannak a vadász-czimborák megbízottjai. Itt kellemetlen meglepetés várja őket. Előtoppan valami Örlösy Gyula nevű jött-ment, vasuti hivatalnok és vakmerően ráver az ő területeikre. Egyezni próbálnak vele a város kárára. Nem sikerül. Kétségbeesetten sügnak-bügnak a felsült vadászczimborák. Az elnöklő tanácsos közben felfüggeszti a gyűlést, sőt maga is elhagyja a termet és szóba elegendül az árverező vadászczimborával. Hiába. Nincs menekvés. A kelepcebe, melyet a város érdekeinek ástak, maguk esnek belé.

Ez boszut, ez vért kíván. Meg kell akadályozni, hogy az a jött-ment vasutas vadászterületet kapjon. A stüszszük-czimboraság hatalmas ám. Tagjai vannak a városi tanácsban, sőt a köztörvényhatósági bizottságban is.

Mit a város érdeke? Az a legutolsó. Első a vadászczimboráké. Így aztán a kétségtelenül félrevezetett tanács nem is adta oda a legtöbbet ígérő Örlösynek a tápéi rétet, hanem a jóval kevesebbet ígérő Gajári nevű árverezőnek.

De hát ezt indokolni is kellett. Vadászember köztudomás szerint nem szokott kétségbeselni, ha hazudni kell. Egész természetes tehát, hogy a szemcszedett hazugságok láncolatával állottak elő.

Vegyük hát sorra valamennyit. Az a baj, hogy Örlösy Gyula vasuti hivatalnok, akit elhelyezhetnek Szegedről és hogy nem képes elegendő biztosítékot nyújtani. Ez hazugság. Örlösy Gyula a vasuti leszámítoló hivatal tisztviselője, a ki Szegedről csak az esetben helyezhető el, ha az egész hivatal elhelyeznék, ami nagy csapás lenne a városra. Örlösynek azonban van társa is, Pázmán János nagyiparos, akire a bérlet szintén kötelező. Mindketten a hat évi bérösszegre telekkönyvi biztosítékot is ajánlanak föl, ha a város kívánja. Az ezer korona biztosítékot azonnal késznek letenni, az első évi bérösszeget pedig kifizetni.

Mi kell hát több? Ad-e ennél több biztosítékot Gajári, a másik árverező? Bizonyára nem.

Az az Örlösy Gyula van olyan megbízható, uri ember, mint Gajári, akiről nem tudni, mikor esőpönt ide a családfejje. Ellenben Örlösynek dédapja, Müller József Szeged város főjegyzője volt József császár idejében. A neve most rajta van a város háza nagy harangján. Nagyapja Müller Ferenc szegvári főbíró volt, az édes apja pedig 36 év óta Szeged város hivatalnok és itt ni háztulajdonos, ő maga pedig érettségét tett, önkéntesi évet leszolgált vasuti tisztviselő, nem volt se rőfös, se nyomdászinas.

Hazugság az is, hogy az ármentesítő kubikgödreiben külön vadászati engedély alapján joggal birna Endrényi és Gajári. Az ármentesítő kubikgödrei nem képeznek külön vadászterületet, mert a földmívelési kormány azt nem is engedélyezte. Azért az aranyért, amit fizetnek érte, mert adhat az ármentesítő társulat vadászati jogot, tehát határsértésről szó sem lehet. De ha lehet is, az a bérlők dolga, nem pedig a városé.

Hogy a tápéi réten vadat tenyésztett volna eddig is a szegedi vadásztársaság, az is a vadászok közismert igazmondásának értékére szállítható le.

Csupán egy esetet hozunk föl. Nem rég, hogy a Maros befagyott, a jéggen áttévedt a tápéi rétre, alkalmasint a báró Gerliczy-uradalomból négy öz. Amint megtudta ezt Endrényi Lajos, a vadászegylet igazgatója, azonnal hajtó és körvadászatot rendezett. Ez alkalommal le is pusztított mind a négy özet, egy fácskát és 520 nyulat. Ez is bizonyítja, hogy a szegedi vadásztársaság nem tenyészt a vadat, hanem pusztítja. A fácskát is lepusztították már az utolsóig.

Ez a érzvelés sem állhat meg tehát. De hát akkor mért utasították vissza a kedvezőbb ajánlatot?

Ez a az kérdés, amelyre őszintén felelni nem tudnak, de nem is akarnak. No de majd kiugrasztják mi a bokorból a nyulat, illetve a vadászczimborákat, akiknek érdekében ez a botrányos visszautasítás történt. Még nem hangzott el ám az utolsó szó. Fölkavarjuk mi ezt a dolgot úgy, hogy megemlegetik mindazok, akik ezt a lesipuskás vadászatot rendezték a város érdekei ellen.

Ebbe a csúnya botrányos ügybe belevittek Kállay Albert főispán személyét is. Hivatkozott rá Weiner Miksa vadászczimborája az árlejtés alkalmával. Nem tudjuk, az ő tudtával és beleegyezésével történt-e ez? Majd felelni fog ő is erre.

Annyit azonban előre is jelzünk, hogy a dolgot nem engedjük elaludni. Nyilatkozatokkal, lovagiaszkodással ezt nem lehet elintézni. Itt sajtópernek és felfüggesztéssel egybekötött fegyelmi vizsgálatnak van csupán helye.

Mi állni fogjuk a sarat mindenütt.

Innen-onnan.

(Fognak a hősök.)

Ez a szeszélyesen változó téli időjárás rendkívül veszedelmes az öreg emberekre, akik közül igen sokat költöztetett a jobb hazába. Alig van nap, hogy a lapok hirt ne adnának negyvennyolczas honvédek haláláról.

Rohamosan fognak a hősök. Az egykor népes honvédegyleteknek ma már alig van néhány tagja. Azok is készülnek a többiek után a nagy utra, ahonnan nincs többé visszatérés.

Fognak a hősök, a haza iránt való hűség és önfeláldozás nemes példányképei, ellenben az önzés sápadt arcú lovagai szaporodnak. Mi lesz belőlünk, ha megint eljő az az idő, amikor a hazának önzetlen férfiakra lesz szüksége?

(Elfelejtett történetek.)

Sajnálatos dolog, hogy a sajtó munkásai, a „ma” történetírói nem sokat törődnek a holnappal és nem igen igyekeznek megörökíteni az 1848-49. évi szabadságharcnak azon mellékmozzanatait, amelyek élő tanui elbeszélései nyomán maradtak fenn.

Maholnap alig lesz a nemzet nagy szabadságharcának élő tanuja. Kétszeres kötelessége tehát a sajtó munkásainak a még most csak félig elfelejtett történeteket megmenteni a történetírók számára, akiknek igen becses anyagot szolgáltatathatunk.

(Az öreg Dudás.)

Nem a legöregebb Dudásról van szó, aki függetlenségi elveinek szögére akasztásával szavazott le a Lukácsra, hanem Dudás Károly bátyánkról, aki tisztos polgára Dorosmának és még nem nyelt golyóbist. (De ne is nyeljen!)

Még nem egészen öreg ember Dudás bátyánk, de hát sokat elhullajtott már ő kelme is a harminczkettőből.

Mikor még javában folytak a korteskedések, Dudás bátyánk kijelentette, hogy ő nem szavaz. A mitugrálszok elkövettek ugyan mindent, de az öreg megmaradt állhatatosan e szándéka mellett.

De nem azért mitugrálszok ám a mitugrálszok, hogy oly könnyen lemondjanak a megpuhítás reménységéről. Addig ugráltak, míg ki nem eszelték, hogy szoknyás korteseket küldenek az öreg Dudás nyakára.

Akadnak is vállalkozók és önagságáék elmentek megpuhítani, labancá tenni a kurucz Dudást. Beszéltek hozzá hízlgő, szép szóval, sőt a seretvás ábrázatját is végigczirógatták neki, mikor beszéltek hozzá:

— De hát Dudás bácsi, kedves Dudás bácsi, úgy-e elmegy szavazni . . .

Az öreg Dudásban fölkerekedett a jó vér és ugyancsak melege lett az asszonyhizelgéstől.

— Jaj ténsasszonyok, csak ne czirógassanak man úgy, mert mindjárt visszaczirógatom.

— Hát elmegy szavazni, úgy-e hogy elmegy?

— Ejnye, de sokat kívánnak egyszerre a ténsasszonykák, hiszen a czirógatás után nem a szavazás szokott következni . . .

Szerkesztői üzenetek.

M. (Tápé.) Az illető néppárti képviselő dr. Kovács Pál volt.

S. (Horgos.) Levél későn érkezett. Akkorra már elutazott.

N. (Szeged.) Mi is úgy tudjuk, hogy az illető ügyvéd ellen sikkasztásért eljárás van folyamatban. Lesz rá gondunk.

K. (Kistelek.) Lesz rá gondunk. Az olyan alakot majd eltávolítjuk a kerületből.

Rendő. (Szeged.) Egészen nyugodt lehet. Nem fogjuk elárulni a bíróság előtt sem.

Kiadóhivatali üzenetek.

Lapunk kiadóhivatala ezúton is kéri t. előfizetőinket, hogy amennyiben a lap szétküldésében vagy kihordásában bármiféle hiányt is tapasztalnak, azt egyszerű levelező-lapon azonnal hozzák tudomására, hogy megfelelőleg intézkedhessék.

Vidéki előfizetőinkhez. Azon tisztelt vidéki előfizetőink, akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, legyenek szivesek hátralékait újévig kiegyenlíteni, mert ellenkező esetben lapunk küldését beszüntetni leszünk kénytelenek.

Hirdetési irodák. A lezárolást január elsejére halasztottuk, mert az ünnepek előtt ez lehetetlen volna.

Legszebb karácsonyi és újévi ajándék!

35 frt egy remek **Singer Varrógép**

6 évi jótállással, továbbá ajánlom

beszélő- és éneklőgépeimet

amit kedvező részletfizetésre is adok. — Érdeklődőknek bármikor be lesz mutatva a gép.

Tisztelettel

Szantó József.

Raktárak: Szegeden, avárosi bérház, a kapu mell. Hmv. s. r. hely, főtér a r. k. templ. által.

Gyermekeknek

mi a legkedvesebb? képes- és meséskönyvek rajzolásához festékek és rajzlapok, társasjátékok.

Felnőtteknek levelező-lap albumok, dobozokban díszlevélpapírok, díszműtárgyak, emlék- és imakönyvek, díszes fatárgyak, melyek beábrázolásához és festéshez alkalmasak; olaj- és aquarel festőkészletek.

Bartos Lipót,

Kárász-utca sarok, a Kossuth-szoborral szemben.

Legszebb karácsonyi ajándék

Mercurbank karácsonyi sorsjegycsoportja.
250,000 korona nyerhető!!

1 Jótékonycélu államsorsjegy ára 4. — K
1 Jószív-sorsjegy ára 10.50 „
1 negyed osztályosorsjáték ára 8 — „
22.50 K

A három együtt csak 20 korona.

Megrendelések postautalványon

Mercurbank Budapest, (Mercurpalota) IV. Váci-utca 37

Európában Versenyképessé emelt

óra, ékszer és látszer

eláruló üzletemet és

javító-műhelyemet

megbővítve, helyszűke miatt, mely 8 év óta fenáll, a Kárász-utca 14. szám alá, Vészits-féle házban, a **Proféta szállóval szemben**

helyeztem át

Jobb felismerhetőség végett a régi üzlet kirakata mellett alkalmazott

angol és szerezsen cégtábla

is ki van függesztve új üzletem kirakatai között. — Az eddig tapasztalt szives pártfogást továbbra is remélve és kérve maradok kiváló tisztelettel.

Misi Zsiga.

85 egy pár férfi vagy női **kamásni** krajczár

különbféle színekben

FÖLDES IZSÓ férfi és gyermekruha raktárban **SZEGEDEN,**

Kelemen-utca, Európa átellenében.

Vidékre 1 frt 05 kr. előleges beküldése ellenében bérmentve küldöm.

Egyéves önkéntesi egyenruhák

a legjobb kivitelben és legolcsóbb árak mellett készülnek

Nemes L. és társa

egyenruházati intézetében

Kelemen-utca **Szegeden.** Kelemen-utca

Lengyel Lőrincz

cs. és kir. udvari butorgyáros

Ujjonnan, modern berendezett műasztalossága.

SZEGED, Vadász-utca 2. sz.

Elvállal a legjutányosabb ár mellett kizárólag szolid kivitelben, előadott vagy saját tervek szerint egyes butorok vagy egész berendezés készítését Klauzál-téri fényesen berendezett butor áruházában pedig kész butorokból állandó kiállítás van.

Boholti-forrás

gyógyhatású ásványvizének töraktára Szeged és vidéke t. közönségének rendelkezésére áll. A

Boholti-ásványviz

kitűnő összetételénél fogva nemcsak mint **gyógyviz** is igen ajánlható, hanem mint igen kellemes élvezeti víz, szénsavdus tartalmánál fogva **borral** vagy **szörppel** keverve igen kellemes s mint ilyenek, egy család asztaláról sem szabad hiányoznia. A

Boholti-viz

naponta hazhoz szállítva:

2 literes üvegekben üvegenként 18 kr.
1 " " " " 11 kr.

Tisztelettel

Pálffy Antal Szeged, Attila-utca 8. sz.

Megrendeléseket elfogad **Kálmán Zsigmond** szállító ur is **Bocskay-u. 9. sz** Telefon-szám 402.

Megkezdődött a vadászat!

Dusan felszerelt fegyver-raktáramra felhívom a vadász-sport híveinek figyelmét. Fegyvereim kitűnően hordanak és a legújabb szerkezetűek. — Kérem dusan felszerelt fegyver-raktárom megtekintését.

Tisztelettel

Sebők Mihály

SZEGED, Széchenyi-tér, Jerney-ház.

